

Cumelabedrijven kiezen gerichter en op zeker

Uit een inventarisatieronde onder kipperfabrikanten blijkt dat veel cumelaondernemers op zeker spelen en gerichter hun banden kiezen. Mede hierdoor is de bekende Michelin 24-R20.5 XS nog steeds een hardloper. Er is tegenwoordig echter meer dat goed gaat, zodat ondernemers ook bewust andere banden kiezen. De hoofdmoot van de afzet blijft echter beperkt tot een select gezelschap heavy duty-banden.

Een stapel banden bij kipperfabrikant Jan Veenhuis Machines in Raalte geeft al aan waar het om draait. De Michelins 24-R20.5 overheersen, hoewel er ook verschillende andere merken liggen. "De meeste klanten kiezen voor zeker, want ze rijden er al op, kunnen zo gemakkelijk wisselen en weten dat dit probleemloze banden zijn", legt Marc Veenhuis de keuze voor de Michelins uit. Hij voegt eraan toe dat ze dat zelf als fabrikant ook graag zo hebben. "Wij zijn geen bandenverkoper, wij zijn kipperbouwer. We hebben wel graag dat het goed gaat met de banden en adviseren de klanten daarom wel. Er zijn meerdere goede banden te koop. Ons maakt het niet uit, maar we waarschuwen vooraf wel op signalen die we vanuit de markt binnenkrijgen. Dan komt de koper daarna geen verrassingen tegen en kan hij in elk geval bij ons geen verhaal halen."

Kipperleveranciers adviseren kopers een select aantal banden, omdat ze liever geen claims willen.

Dit wordt door de fabrikanten Alasco, Beco, Van Ginkel en Krampe bevestigd. Ze geven allemaal nadrukkelijk aan dat de klant koning is, maar dat ze wel sterk adviseren op basis van bandentabellen en ervaringen die ze van gebruikers teruggekoppeld krijgen. Dan blijven er weinig geschikte banden over als het om echt volle belasting gaat. Wie met verstand anticipeert in belading en transport heeft wel een bredere keuze in merken en types.

Loadspeedindex 176

De grondkipperleveranciers die we spraken, vinden een loadspeedindex van 176D (7,1 ton per band, 28 ton op het tandemstel) een veilig vertrekpunt voor de bandenkeuze, wel altijd in relatie met de snelheidsaanduiding. D staat al voor 65 km/u en F voor 80 km/u, al is deze voor Nederland

Van der Weijde gaat op zeker

Een opvallende bandenkeuze is te vinden onder deze combinatie van cumelabedrijf C.H. van der Weijde in Dordrecht. Om op zeker te kunnen rijden met een ingeschatte lange levensduur zet het bedrijf zijn Alasco op deze Windpower-750/65R25-banden met een loadspeedindex van maar liefst 190B en 44 millimeter profieldiepte. Die kosten wel even wat meer (bijna het dubbele), maar ze hebben na drie jaar zware inzet geen problemen en weinig slijtage. Ze blijven dankzij het grovere profiel ook goed rollen in het veld, vindt Van der Weide. Dergelijke banden, die zijn ontwikkeld voor knikdumpers, zijn er ook in de maat 650/65R25.

minder belangrijk, omdat we ons hier (als het goed is) beperken tot 40 km/u. Gezien de aslasten bij tandemgrondkippers in de praktijk is de belasting bij een volle lading zandgrond met zo'n 28 ton op de tandem passend om mee te rekenen. Zit je in puin of zware klei, dan kan dit doorschieten naar 32 ton of zelfs hoger in stilstand. Bij het nemen van bochten, deinen en drempels mag je hier gerust een flinke factor bij optellen. Bij een star tandemstel moet je daar dan nog een wringingsfactor aan toevoegen. Daarvoor geldt de vuistregel dat je dan maar met de draagkracht van drie banden mag rekenen. Dat is ook de reden dat de gronddumperfabrikanten unaniem aangeven dat je bij die loadspeedindex van 176D bij hoge belading met beleid en verstand moet rijden en de bandenspanning op orde moet houden.

Dat wil beide in de praktijk in alle drukte wel eens 'niet lukken' en dat is wel een reden waarom er wat mis kan gaan met banden die heel zouden moeten blijven op grond van hun draagvermogen en reputatie. Het niet op orde houden van de bandenspanning is volgens de kipperbouwers zelfs één van de grote redenen van bandenproblemen.

Snelheid en spanning

Dat brengt ons bij de belangrijke relativisering van snelheid en spanning. Het is wel zaak je niet blind te staren op de load-indexwaarden, maar de banden te beoordelen op de aangehouden praktijkspanning bij de aangehouden snelheid. Daarom hebben we in de tabel de waarden van 40 km/u bij 4,0 bar weergegeven. Je ziet dan een ander beeld dan als je puur en alleen naar de loadspeedindex kijkt. Er zijn bandenmerken die de maximale belasting bij 4,0 bar opgeven, maar ook die naar 6,0 bar of zelfs hoger gaan. Een band die de maximale waarde bij 6,0 bar haalt, zal dus bij 4,0 bar minder draagkracht hebben. Dat is in de tabel goed te zien aan het verschil tussen de Michelin XS en de andere 24-R20.5-kandidaten. Een belangrijke nuance voor de praktijk, want veel bedrijven rijden op 4,0 bar, omdat dit in het terrein even fijner is en zonder lading een minder 'stuiterende' kipper geeft dan een bandenspanning van 6,0 bar.

De leveranciers voegen hier wel aan toe dat er genoeg bedrijven zijn waar het prima blijkt te functioneren met een loadspeedindex van 169/170, omdat die de spelregels in acht nemen en rekening houden met de wettelijke aslasten,

Banden voor grondkippers

MERK	MAAT	PROFIEL	LS-INDEX	DRAAGKRACHT IN KG BIJ 40 KM/U	
				4,0 bar	6,0 bar
Michelin	24R20.5	XS	176F	8194**	n.t.*
Alliance	24R20.5	390/392 HD	176F	6440	8170
Aeolus	24R20.5	AE 77	176F	6110	8165
Techking	24R20.5	DK20/22	176F	7260	9030***
Magna/Obo	24R20.5	AG23/AG24	178D	6410	8165
Alliance	650/55R26.5	380 HD	177D	8950	9930
BKT	650/55R26.5	FL630 super HD	178D	9080	10.200
Mitas	650/55R26.5	Agriterra 2	169D	7888	n.t.
Nokian	650/55R26.5	CT BAS	177D	7900	9950
Michelin	650/55R26.5	CargoXbib	165D	7000	n.t.
Trelleborg	680/55R26.5	Twin Radial	171D	7000	n.t.
Vredestein	650/55R26.5	Flotation Trac	169D	7890	n.t.

* Niet toegelaten volgens bandenspanningstabel.

** In de praktijk vaak tot 5,0 bar gereden, dan geldt dezelfde draagkracht. De officiële tabel stopt bij 40 km/u tot 4,0 bar.

*** Maximale draagkracht 10.100 kg bij 6,9 bar en 40 km/uur.

TRENDS BIJ GRONDKIPPERFABRIKANTEN

In het kort wat enkele grondkipperfabrikanten opmerken over de keuze van banden onder gronddumpers.

Alasco

Alasco merkt dat gebruikers die het meest op de weg rijden toch weer voor de Michelin XS kiezen. Bij dumpers die meer het veld ingaan, gaat het bij Alasco vooral om banden in de maten 650/55R26.5 en 650/60R26.5 van BKT en Mitas. De fabrikant hoort goede ervaringen met de Nokian CT BAS, die met zijn maten heel goed aansluit op de maximale breedte van 2,55 meter.

Jan Veenhuis

Jan Veenhuis ziet dat de Michelin XS nog onveranderd populair blijft, zeker voor bedrijven die veel op de verharde weg rijden. Het gaat nog steeds richting de vijftig procent. Naast de Michelin XS vindt bij Veenhuis vooral de Alliance 380 HD aftrek. De Nokian CT BAS komt sterk opzetten als sterke, slijtvaste en stabiele band. Veenhuis heeft ook succesvol afgeleverd op vrachtwagenbanden.

Beco

Beco ziet dat veel kopers op zeker gaan met de Michelin XS. Op jaarbasis is deze band (bij tandemassers) nog altijd goed voor bijna de helft van de montages. De fabrikant verkoopt bij de 600- en 650-banden vooral BKT en Alliance. Daar waar gebruikers beducht zijn voor inrijding blijkt steeds vaker de Nokian CT BAS een alternatief te zijn voor de 24R20.5. Drieassige kippers worden ook bij Beco vaker op 30.5-inch-banden gezet.

Krampe

Krampe ziet een sterkere segmentering naar inzet. In gebieden met harde (rots)ondergrond wordt meestal gekozen voor de Nokian CT BAS. De Michelin XM is niet langer de hardloper. Krampe ziet een groeiende voorkeur voor de CargoXbib van hetzelfde merk. In zijn algemeenheid doet BKT het goed en is de Alliance HD ook een veelverkochte band. High speed met 65 of 80 km/u is in Duitsland wel een item.

VGM

Bij de tweeassige dumpers gaat het bij van Ginkel Machines (VGM) voornamelijk om 26.5-banden. De Michelin XS wordt nog wel verkocht, maar is geen hardloper meer. De meeste dumpers gaan bij VGM weg op Mitas 650/55R26.5-banden. Van Ginkel ziet een tweedeling tussen twee- en drieassige dumpers. De drieassige dumpers worden geregeld op hogere 30.5-inchbanden besteld.

snelheid en bandendruk. Uit Duitsland en België komen er ook minder klachten over kapotte banden omdat gebruikers daar meer geneigd zijn zich aan de wettelijke aslasten te houden. Er zijn er zelfs die met de flotation-banden zonder stalen karkas ook prima transporteren. Die gaan dus echter niet 'tot het gaatje'.

Select aantal banden

De hoge loadspeedindex voor het zware gronddumperwerk en de wens dat de banden goed bestand moeten zijn tegen inrijdingen (stalen gordel in loopvlak) brengen ons bij een select aantal banden waarop deze grondkippers worden afgeleverd. De vijf kipperfabrikanten noemen dezelfde merken en typen banden: Michelin XS, Alliance 380 HD, BKT FL 693M, Nokian CT BAS en Mitas Agriterra 2. De Michelin XS wordt nog steeds het meest verkocht, omdat de ervaringen daarmee heel goed zijn en deze een volledig stalen karkas heeft, ook in de zijwangen. Ook al wordt het niet de meest slijtvaste genoemd, je kunt hem wel meerdere malen coveren en kunt doorgaan op die maat velgen. Dan is het met uitwisselen ook gemakkelijk.

De kipperfabrikanten zien dat de meeste klanten niet voor de circa dertig procent goedkopere andere merken met 24R20.5-varianten kiezen, ook al zijn er met enkele daarvan best goede ervaringen. Er zijn er ook die te hard slijten en problemen geven. We hebben te weinig input om daar namen aan te plakken. We hebben voor de beeldvorming de Aeolus, de Techking en de Magna (voorheen Obo) in de tabel opgenomen.

Het zijn juist de 650/55R26.5-banden met een grover trekkerprofiel aan de buitenkant en een nokprofiel aan de binnenkant voor transport die een flink deel van de markt hebben ingenomen vanwege hun betere (rol)eigenschappen in het veld. Deze banden hebben een grover profiel. Dat is fijn in het veld en lost beter, maar op de weg zijn ze luidruchtiger en hebben ze mogelijk wat meer weerstand, al is hier geen getalsmatige onderbouwing beschikbaar. De merken die de grondkipperleveranciers hier noemen, zijn Alliance, BKT en Mitas. Alliance is hier met de HD-reeks al jaren een alternatief, met name voor het 380-profiel. Deze rolt goed door in het veld en blijkt slijtvast te zijn. Een merk dat vooral in Duitsland en tegenwoordig ook in Nederland sterk is komen opzetten, is BKT. Dat heeft met de 630 super HD-variant met een vrij grof profiel de hoogste loadspeedindexwaarde van 178D. In Nederland wordt FL693 met een wat fijner profiel ook vaak verkocht. Deze heeft net als de standaard 630 een loadspeed-index van 169D. Mitas is er ook bij gekomen als een (goedkoper) alternatief, maar hier wel met het advies vanwege de loadspeedindex van 169D de belasting in de gaten te houden.

Transporters en floaters

Naast het veldwerk zijn een harde, scherpe ondergrond en een flink aandeel wegtransport ook een aandachtspunt bij de bandenkeuze. Vanuit dit oogpunt zijn er velen die dus

toch weer de Michelin XS kiezen. Daarnaast blijkt Nokian met zijn CT BAS een serieus alternatief te zijn. Deze heeft een extra stalen gordel ten opzichte van de concurrenten (met ook stalen gordels in het loopvlak) en heeft veel rubber. Als nadeel wordt genoemd dat de band meer 'snijdt' dan andere flotation-banden. In Duitsland is die band vanwege zijn robuustheid en slijtvastheid al een hardloper geworden in steenachtige gebieden.

Ten slotte zijn er natuurlijk nog de flotation-banden zonder stalen karkas in het loopvlak met hun fijnere profiel. Het zijn banden die primair zijn ontworpen als floaters voor bodemsparing. Er zijn er die daarvoor kiezen en het meer smeren op de weg voor lief nemen. In Duitsland vormen die banden ook een argument, omdat ze stiller zijn bij transport. Vanuit dit oogpunt doet de Michelin CargoXbib het in Duitsland juist goed en deze komt volgens een leverancier ook in Nederland weer meer opzetten. Met de nieuwe serie CargoXbib lijkt Michelin de minder sterke punten te hebben aangepakt.

We hebben in de tabel naast de CargoXbib ook dergelijke flotations zonder stalen karkas van Trelleborg en Vredestein toegevoegd om de verhoudingen weer te geven. Deze zijn vanwege het ontbreken van een stalen karkas primair niet geschikt voor de inzet bij zware grondkippers. Dat geven de bandenmerken zelf ook aan.

Drieassers hoger

Onder de tweeassige dumpers is nu vooral de circa 135 centimeter hoge 650-band op 26,5 inch-velgen de hardloper, samen met de Michelin XS. Er gaan ook wel kippers op 150 centimeter hoge banden weg op eventueel 30.5-inch-velgen. Die passen er zonder aanpassingen aan het onderstel nog (net) op (of net niet). Er zijn wel incidenteel kippers met nog hogere 650/65R30.5-banden verkocht vanwege minder rolweerstand en betere veldeigenschappen. Dat zet niet echt door, omdat ze hoger en dus instabieler zijn, ze in het verkeer toch dreigender overkomen en het onderling uitwisselen van banden een item is. Het merendeel is 650 millimeter breed. Er zijn er ook die 600-banden kiezen en in streken met minder draagkrachtige gronden zien we ook 710-varianten (in combinatie met even brede of bredere trekkerbanden).

Bij de drieassers zien de leveranciers wel een trend richting hogere maten. Die kippers worden alom steeds vaker verkocht op tot 150 centimeter hoge 30.5-inch-banden, vaak 650 of 600 millimeter breed. Een enkeling koopt voor heel veel of uitsluitend wegwerk (vaak haakarm) ook wel vrachtwagen-(offroad)banden. Alle kipperleveranciers waarschuwen dat geld altijd belangrijk is, maar dat banden bepaald geen sluitpost mogen vormen in verband de hoge belasting en het belang van doorrijden. We hebben in een tabel de 24R20.5-band naast enkele populaire 650/55R26.5-banden gezet. Succes met uw keuze.

TEKST: **Gert Vreemann**

FOTO'S: **Michel Velderman, leveranciers, Vreemann**